

Orientaciona pitanja iz „*Osnovi ekonomike u sportu*“

Predmetni nastavnik: prof.dr Ana Lalević-Filipović;

mail: analf@ucg.ac.me

1. **Predmet** izučavanja ekonomike u sportu je_____?
2. **Ekonomika u sportu** je (definišite).
3. **Zadatak** izučavanje ekonomike u sportu je (zaokružiti tačan/tačne odgovore):
  - a. *Utvrđiti optimalan odnos između ulaganja sredstava i privrednih učinaka;*
  - b. *Utvrđiti minimalan odnos između ulaganja sredstava i društvenih i privrednih učinaka;*
  - c. *Saznati kakav odnos postoji između ulaganja u sport i ostvarenih sportskih i drugih rezultata u nekom vremenskom periodu;*
  - d. *Odrediti racionalan način ulaganja sredstava i drugih resursa u razvitak pojedinih područja sporta, kao i utvrditi pojedine metode za valorizaciju ekonomskih učinaka sporta;*
4. **Cilj** izučavanje ekonomike u sportu je(zaokružiti tačan/tačne odgovore):
  - a. *Utvrđiti optimalan odnos između ulaganja sredstava i privrednih učinaka;*
  - b. *Utvrđiti minimalan odnos između ulaganja sredstava i društvenih i privrednih učinaka;*
  - c. *Saznati kakav odnos postoji između ulaganja u sport i ostvarenih sportskih i drugih rezultata u nekom vremenskom periodu;*
  - d. *Odrediti racionalan način ulaganja sredstava i drugih resursa u razvitak pojedinih područja sporta, kao i utvrditi pojedine metode za valorizaciju ekonomskih učinaka sporta;*
5. Da li je ekonomika u sportu mikro ili makro naučna disciplina? Pojasnite!
6. Navedite sve **učinke** (output/efekte) od **ulaganja** u sport!
7. Navedite koja sva **ulaganja** u sport koja moraju biti učinjena da bi se stvorili od **efekti**!
8. Napravite **bilans ulaganja i efekata** (učinaka) sporta!
9. **Definišite** i **pojasnite** sportsku organizaciju kako je data po Zakonu o sportu CG.
10. U skladu sa Zakonom o sportu CG na koji se način vrši **osnovanje** sportske organizacije?
11. Definišite **pojam preduzeća**.
12. Navedite **4** glavna kriterijuma razlikovanja **vrsta preduzeća**.
13. Navedite najmanje po **4** prednosti i **4** nedostatka ličnog preduzeća.
14. Navedite najmanje po **4** prednosti i **4** nedostatka partnerskog (ortačkog) preduzeća.
15. Navedite najmanje **6** karakteristika akcionarskog društva.
16. Objasnite faze procesa reprodukcije kod proizvodnog preduzeća.
17. Objasnite pojam angažovanja i trošenja sredstava.
18. Šta je imovina preduzeća i kako se dijeli sa ekonomskog aspekta.
19. Poslovna sredstva se dijele na (navedite).
20. Koja je razlika između osnovnih i obrtnih sredstava?
21. Navedite stalnu imovinu(materijalnu, nematerijalnu i u obliku novca/potraživanja) koja se javljaju kod npr. fitnes centra.
22. Šta je bruto imovina preduzeća (navedite primjer).

23. Šta je neto imovina preduzeća (navedite primjer).
24. Definišite Bilans stanja.
25. Pojasnite razliku između aktive i pasive.
26. Dajte shematski prikaz Bilansa stanja i navedite komponente koje ga obrazuju.
27. Definišite Bilans uspjeha.
28. Navedite komponente koje obrazuju uspješnost poslovanja preduzeća.
29. Dajte shematski prikaz Bilansa uspjeha i navedite komponente koje ga obrazuju.
30. Navedite makar 4 karakteristike stalne imovine.
31. Navedite makar 4 karakteristike obrtnih sredstava.
32. Navedite vrste stalne imovine prema materijalnom obliku
33. Navedite vrste stalne imovine u obliku prava
34. Navedite vrste stalne imovine u novčanom obliku
35. Objasnite pojam amortizovane vrijednosti i način njenog obračuna
36. Objasnite pojam sadašnje vrijednosti i način njenog obračuna
37. Definišite i objasnite pojam amortizacije
38. Navedite metode obračuna amortizacije
39. Objasnite metodu vremenske amortizacije
40. Objasnite proporcionalnu metodu obračuna amortizacije
41. Objasnite funkcionalnu metodu obračuna amortizacije
42. Definišite pojam kapaciteta.
43. Napišite formulu za stepen iskorišćenja kapaciteta i pojasnite. Pojasnite na primjeru fitnes centra!
44. Objasnite minimalni, maksimalni i optimalni ekonomski kapacitet. Pojasnite na primjeru sportske hale!
45. Objasnite pojam „usko grlo” proizvodnje! Pojasnite na primjeru npr. košarkaškog tima.
46. Šta pokazuje koeficijent obrta (reprodukovanja) i kakav može biti?
47. Šta predstavlja vrijeme obrta?
48. Koja je osnovna razlika između utrošaka i troškova?
49. Na šta se odnose troškovi u užem smislu, a na šta izdaci?
50. Rashod je isto što i cijena koštanja? Pojasniti!
51. Nabrojte sve troškove koji sačinjavaju poslovne rashode!
52. Pojasnite da li je poslovni rashod isto što i ostali rashod?
53. Šta je to prelomna tačka (MTR) poslovanja?
54. Šta čini osnovnu strukturu troškova preduzeća, odnosno cijena koštanja proizvoda?
55. Šta je relevantni trošak i dajte primjer (može primjer i sa časa predavanja);
56. Šta je irelevantni trošak i dajte primjer (može primjer i sa časa predavanja);
57. Šta je oportunitetni trošak i dajte primjer (može primjer i sa časa predavanja);
58. Na primjeru sportske hale pojasnite i navedite fiksne i varijabilne troškove.
59. Šta je ukupan prihod?
60. Na primjeru košarkaškog kluba navedite po osnovu čega može nastati prihod i dajte njegovu strukturu.
61. Napišite formulu za obračun prihoda od prodaje?
62. Ukupan prihod sačinjava:
  - a. *Finansijski prihod;*
  - b. *Dobitak;*

c. *Rashod;*

d. *Poslovni prihod*

63. Šta je dobit (profit) i kako se računa?
64. Objasnite parcijalne ekonomske principe.
65. Šta je produktivnost i kako se računa?
66. Šta je ekonomičnost i kako se računa?
67. Šta je mrtva tačka rentabilnosti?
68. Kako se računa MTR?
69. Šta je rentabilnost i kako se računa?

Zadaci:

1. **Sastavite bilans stanja:**

Materijal 1.500€, Mjениčne obaveze 5.000€, Ispravka vrijednosti mjeničnih obaveza 700€, Materijal na putu 5.000€, Investicija u toku 2.000€, Tekući račun 6.800€, Dugoročni krediti 2.000€, Akcijski kapital – prioritetne akcije 18.000€, Kupci u zemlji 1.000€, Emisiona premija 2.000€, Oprema 11.000€, Ispravka vrijednosti opreme 2.000€

2. Fitnes centar ima mjesečni kapacitet 700sati/korisnika. U toku mjeseca oktobra posjetilo ga je 550 korisnika. Izračunati **iskorišćenost kapaciteta** i protumačiti dobijeni rezultat!
3. A) Sportski klub iznajmljuje zatvoreni sportski teren. Cijena iznajmljivanja po satu je 30€. Varijabilni troškovi iznose 10€ po iznajmljenom satu. Za 2013. godinu zaključno sa 31. decembrom, Sportski klub očekuje da će imati fiksne troškove u iznosu od 60.000€. Koliko bi trebalo puta da iznajmi zatvoreni sportski teren da bi došli do prelomne tačke?
  - a. Direktor Sportskog kluba želi da znaju koliko puta treba da iznajmi zatvoreni sportski teren da bi postigao željeni profit od 45.000€?
  - b. Ukoliko pretpostavimo da 5.20 jedinica koju je isplanirao direktor (veza sa a) realno dostignuće, izračunajte **sigurnosnu granicu** (marginu (**maržu**) **sigurnosti**) i protumačite dobijene rezultate.
4. Izračunati MTR preduzeća čiji fiksni troškovi iznose 1.000€, a varijabilni troškovi iznose 10€ po jedinici, ukoliko je prodajna cijena 20€.

Napomena: Pored navedenih zadataka, potrebno je uzeti za pripremu i zadatke koji su rađeni i koji će biti rađeni na časovima predavanja.